

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de publicatie van de Nationale ombudsman **«Een status met weinig armslag» en het rapport van Verweij-Jonker Instituut «Hoe te zorgen voor «echt ontzorgen»»**.

De voorzitter van de commissie,
Kuzu

De adjunct-griffier van de commissie,
Van den Broek

Nr	Vraag
1	Kunt u in een overzicht aangeven voor de jaren 2011, 2016 en 2021 tegen welke kostenposten statushouders aanlopen in hun eerste jaar vanaf de start van toekenning van een verblijfsvergunning met (gemiddeld) bijbehorende bedragen?
2	Kunt u aangeven of er een correlatie is tussen schulden onder statushouders en/of bewoners in een opvang, de stijgende consumentenprijzen en het ontbreken van indexatie van leefgeld (sinds 2011)?
3	Kunt u een financiële analyse maken van kostenposten en bijbehorende bedragen waar statushouders tegenaan lopen includerend maar niet uitsluitend ten opzichte van andere sociale minima?
4	Heeft u zicht op de financiële situatie van statushouders die een verblijfsvergunning ontvingen voor 1 januari 2022 en hierdoor niet vallen onder de nieuwe Wet inburgering en daardoor geen recht hebben op financiële ontzorging? Kunt u dit delen?
5	Kunt u aangeven of er gemeenten zijn (en zo ja hoeveel) die statushouders ontzorgen met een verblijfsvergunning voor 1 januari 2022 en hierdoor niet vallen onder de nieuwe Wet inburgering financieel, ook al zijn gemeenten hiertoe niet wettelijk verplicht?
6	Kunt u aangeven op welke wijze financiële zorgen tijdig worden gesignaleerd bij statushouders? Kunt u toelichten of deze werkwijze voldoende effectief is? Zo ja, waar baseert u dit op?
7	Kunt u toelichten op welke wijze er landelijk ondersteuning wordt geboden aan gemeenten om expertise en kennis op het gebied van financiële ontzorging op te bouwen?
8	Kunt u toelichten op welke wijze statushouders baat hebben bij een vastgestelde periode in plaats van een passende periode bij (verplichte) financiële ontzorging door gemeenten?
9	Kunt u aangeven hoeveel gemeenten statushouders financieel scholen en hierbij (volledig) gebruik maken van vrijwilligers? Welk effect heeft dit op kwaliteitswaarborging, continuïteit en aansprakelijkheid?
10	Kunt u aangeven in hoeverre gemeenten gebruik maken van vrijwilligers voor het in kaart brengen van vaste lasten/financiële verplichtingen van statushouders om de financiële ontzorging te kunnen uitvoeren? Welk effect heeft dit op de kwaliteit van de aangeleverde informatie?
11	Kunt u aangeven op welke wijze kwaliteit van financiële scholing aan statushouders wordt getoetst en gewaarborgd?
12	Op welke wijze vormt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) tot op heden een probleem bij informatieoverdracht tussen instellingen zoals bij het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) aan gemeenten? Kunt u hierbij specifiek ingaan op problematiek met mogelijke oplossingen in informatieoverdracht met betrekking tot (medische) gegevens om gepaste Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-voorzieningen te treffen voor statushouders?
13	Welke acties heeft u ondernomen om onterechte toekenning van de alleenstaande ouderkop (ALO-kop) onder de aandacht te brengen bij gemeenten? Is onterechte toekenning van de ALO-kop afgenomen?
14	Bij hoeveel statushouders heeft het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) voorzien in een eventuele aanvulling vanuit de Toeslagenwet, omdat het totale gezinsinkomen anders onder het sociaal minimum komt te liggen? Kunt u deze informatie geven voor de jaren 2017–2023?

- 15 Van welke beschikbare overheidsvoorziening maken statushouders het minst gebruik, terwijl ze daar wel recht op hebben?
- 16 Wat wordt verstaan onder «langdurige armoede»?
- 17 Is bekend wat de gemiddelde schuld is die een statushouder met een vluchtelingenachtergrond heeft moeten maken voor de vluchtreis naar Nederland?
- 18 Wat zou het kosten om statushouders te voorzien van een reisproduct ten behoeve van het inburgeringsonderwijs?
- 19 Hoe groot is de «en-ondertussen-groep» in 2023 en hoe ziet de omvang eruit tot 2027?
- 20 Een brede intake en een persoonlijk Plan Inburgering en Participatie zorgen voor inburgering op maat, hoeveel statushouders werken op dit moment met zo'n plan aan hun inburgering? Hoeveel statushouders wachten nog op zo'n plan bij hun gemeente?
- 21 Gemeenten hebben de taak om bijstandsgerechtigde statushouders gedurende minimaal zes maanden te ontzorgen, hoeveel statushouders/gezinnen worden op dit moment financieel ontzorgd? Bij hoeveel statushouders/gezinnen gebeurt dit niet? Hoeveel statushouders worden op dit moment langer dan zes maanden financieel ontzorgd?
- 22 Gemeenten bieden statushouders begeleiding aan om hen financieel zelfredzaam te maken, hoe ziet deze begeleiding er in de praktijk uit? Wie doet deze begeleiding? Heeft iedere statushouder deze keuze of is het afhankelijk van de gemeente of de statushouder deze keuze heeft?
- 23 Hoe beoordelen statushouders zelf de begeleiding gericht op financiële zelfredzaamheid en het financieel ontzorgen? Klopt het dat statushouders hierdoor minder financiële problemen ervaren en meer tijd en ruimte hebben om zich te richten op hun inburgeringstraject?
- 24 In hoeverre hebben gemeenten maatregelen en andere voorbereidingen getroffen om zich voor te bereiden op het financieel ontzorgen van statushouders? Om welke voorbereidingen gaat het?
- 25 Zijn gemeenten ook in de voorbereiding op het financieel ontzorgen begeleid vanuit het Rijk? Zo ja, welke vorm van voorbereiding en begeleiding heeft plaatsgevonden? Was er bijvoorbeeld sprake van een handleiding/leidraad? Zo ja, hebben alle gemeenten deze ontvangen en in de praktijk gebruikt?
- 26 Op dit moment vallen 45.000 statushouders nog in het oude systeem, hoe ziet de begeleiding voor hen eruit? Hoeveel van hen hebben de inburgeringscursus gehaald? Hoeveel van hen volgen op dit moment hun cursus? Hoeveel van hen wachten nog op het volgen van de cursus?
- 27 Met hoeveel professionals die betrokken zijn bij het financieel ontzorgen van statushouders is gesproken door de Nationale ombudsman? Hoeveel professionals zijn op dit moment betrokken bij het financieel ontzorgen van statushouders in Nederland?
- 28 Door welke oorzaken ervaren professionals problemen in het financieel begeleiden en ontzorgen van statushouders? In hoeverre liggen deze oorzaken bij de uitvoering zelf van gemeenten en welke factoren vanuit de statushouder kant spelen een rol? Hoe wordt geanticipeerd op dit soort problemen door gemeenten in de begeleiding van statushouders?
- 29 Hoeveel gemeenten begeleiden in de praktijk ook daadwerkelijk statushouders bij het financieel redzaam worden naast het financieel ontzorgen? Hoeveel gemeenten doen dit niet?
- 30 Hoeveel maanden hebben gemeenten in de praktijk gemiddeld nodig voor het financieel ontzorgen van statushouders?

- 31 Hoeveel statushouders die financieel ontzorgd zijn door gemeenten en inmiddels weer eigen financiële regie hebben, hebben op dit moment financiële problemen? Hoeveel van hen hebben schulden?
- 32 In hoeverre is bij de voorbereiding op het financieel ontzorgen bij gemeenten aandacht besteed aan verschillende varianten van begeleiding binnen het financieel ontzorgen? Hoe uit zich dit in de praktijk van het begeleiden?
- 33 Worden er op dit moment langdurige onderzoeken uitgevoerd om de verschillende vormen van financieel ontzorgen in kaart te brengen? Zo ja, welke onderzoeken lopen?
- 34 Zijn gemeenten op de hoogte van het feit dat het financieel ontzorgen wettelijk gezien minimaal zes maanden verplicht is, waardoor gemeenten ook langer dan zes maanden financieel kunnen ontzorgen indien dit noodzakelijk geacht wordt?
- 35 Hoeveel statushouders worden nog financieel begeleid nadat het financieel ontzorgen is stopgezet vanuit de gemeente?
- 36 Wie binnen de gemeente maakt de beslissing of financieel ontzorgen voor een statushouder langer nodig is dan zes maanden?
- 37 Bij hoeveel statushouders loopt het ontzorgen van zes maanden weerstand op?
- 38 Hoeveel kost het om gemeenten ook verantwoordelijk te maken voor het ontzorgen op het gebied van huur- en zorgtoeslag, eventuele kinderopvangtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget? Welke (wettelijke) belemmeringen zijn er om gemeenten daarvoor verantwoordelijk te maken?
- 39 Hoe ziet een verdergaande vorm van budgetbeheer eruit voor een statushouder? Hoeveel statushouders maken op dit moment gebruik van een vorm van budgetbeheer vanuit de gemeente?
- 40 Aan welke eisen moet worden voldaan of wordt dus niet voldaan dat de beslissing voor verdergaande budgetbeheer wordt gemaakt?
- 41 Waarom valt de huur- en zorgtoeslag plus de eventuele kinderopvangtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget niet onder het verplicht ontzorgen door gemeenten?
- 42 Hoeveel statushouders zijn tot dusver in financiële problemen gekomen door fouten gemaakt bij het aanvragen van toeslagen?
- 43 Hoeveel gemeenten bieden in de praktijk begeleiding bij het aanvragen van toeslagen? Hoeveel statushouders die begeleiding krijgen bij het aanvragen van toeslagen komen in financiële problemen?
- 44 Hoeveel gemeenten bieden op dit moment een vorm van financiële nazorg aan statushouders?
- 45 Waarom is de door Vluchtelingenwerk ontwikkelde EuroWijzer methodiek niet als verplichte module inbegrepen binnen het educatieve gedeelte?
- 46 Hoeveel gemeenten besteden individuele financiële begeleiding van statushouders uit aan vrijwilligers? Hoeveel gemeenten laten dit wel uitvoeren door professionals?
- 47 Hoe vaak is er sprake van financiële problemen bij statushouders bij gemeenten waar financiële individuele begeleiding van statushouders wordt uitbesteed aan vrijwilligers? Hoe zien deze cijfers eruit in gemeenten waar de individuele begeleiding wordt overgelaten aan professionals?
- 48 Hoeveel gemeenten bieden ook begeleiding aan de 72.000 inburgeraars die vallen onder het oude stelsel?

- 49 Hoeveel gemeenten hebben de extra middelen die zij hebben gekregen voor het financieel ondersteunen van statushouders ook daadwerkelijk gebruikt voor het uitvoeren van deze taak? Hoe zijn deze extra middelen concreet besteed? Hoeveel statushouders zijn hierdoor in de praktijk tot dusver financieel begeleid en ondersteund?
- 50 Hoelang moeten statushouders gemiddeld verblijven in een asielzoekerscentrum (azc) nadat ze een verblijfsvergunning hebben gekregen?
- 51 Welke wetswijzigingen en hoeveel middelen zijn er nodig om het COA verantwoordelijk te maken voor de ondersteuning bij het aanvragen van het kindgebonden budget?
- 52 Zijn er mogelijkheden voor gemeenten met weinig statushouders om samen trainingen te organiseren om het op deze manier rendabel te laten verlopen?
- 53 Hoeveel gemeenten hebben op dit moment nog geen beleid ten aanzien van financieel ontzorgen dat zodanig afgerond is dat het in de praktijk gebruikt kan worden in de begeleiding van statushouders?
- 54 Krijgen statushouders in een azc al les over financiën en zelfredzaamheid of begint dit pas bij de gemeente wanneer zij een woning hebben toegewezen gekregen? Zo ja, in welke azc's gebeurt dit?
- 55 Hoeveel euro lopen statushouders gemiddeld mis door het niet aanvragen van het kindgebonden budget, terwijl ze daar wel recht op hebben?
- 56 Hoeveel is de gemiddelde naheffing van het COA voor de Regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen (Reba)?
- 57 In hoeverre worden statushouders begeleid bij overgangssituaties zoals de verhuizing van azc naar de gemeente? Hoe wordt hierop geanticipeerd door gemeenten?
- 58 Communiceren alle instanties met de statushouder en komen dus alle brieven bij hen aan of communiceren de instanties met de contactpersoon bij de desbetreffende gemeente van de statushouder?
- 59 In hoeverre zijn afspraken gemaakt en/of zijn er landelijk/regionaal leidraden/handleidingen beschikbaar voor gemeenten om hun contacten met verschillende opvanglocaties te standaardiseren en te vergemakkelijken?
- 60 Welke regels ten aanzien van het invullen van het Taakstellingvolgsysteem door het COA gelden? In hoeveel gevallen ontstaan problemen voor statushouders bij het niet juist of onvolledig invullen van een overdrachtsformulier door het COA? Hebben gemeenten hierover contact met COA's?
- 61 Kunt u toelichten op welke wijze landelijke en uniforme afspraken tussen gemeenten en externe partijen zoals woningcorporaties, nutsbedrijven en verzekeraars en uitvoeringsinstanties kunnen bijdragen aan het verbeteren van de uitvoering van financiële ontzorging aan statushouders door gemeenten?
- 62 Welke informatie krijgen uitvoeringsinstanties tot hun beschikking bij het uitvoeren en verwerken van toeslagenaanvragen van statushouders? In hoeverre krijgen zij informatie, zoals op basis van het overdrachtsformulier, van het COA of van gemeenten?
- 63 In hoeverre worden statushouders bij het uitkiezen van nutsbedrijven en zorgverzekeraars geadviseerd en begeleid door gemeenten? In hoeverre hanteren gemeenten hier werkafspraken met «standaardbedrijven» om de uitvoering van het financieel ontzorgen te vergemakkelijken?

- 64 In hoeverre werken gemeenten al met uniforme kaders en blauwdrukken voor het opstellen van contracten en machtigingsformulieren voor onder meer nutsbedrijven en verzekeraars om het financieel ontzorgen van statushouders te standaardiseren en eventueel te vergemakkelijken?
- 65 Welke maatregelen kunt u nemen om ervoor te zorgen dat uitvoeringsorganisaties bereidwilliger zijn om statushouders tegemoet te komen en waar nodig soepel op te treden?
- 66 In hoeverre worden nutsbedrijven op de hoogte gesteld van het financieel ontzorgen door gemeenten om werkafspraken onderling contact te vergemakkelijken? Is hier een landelijke richtlijn voor?
- 67 Welke informatie ten aanzien van statushouders wordt door het COA verstrekt aan gemeenten bij het verhuizen? Zijn hier standaard regels voor? Zo ja, welke? Hoe ziet de informatie-uitwisseling tussen COA en gemeente er in de praktijk uit?
- 68 In het rapport wordt de overgang van statushouders van azc naar gemeente zowel problematisch als cruciaal beschouwd. In hoeverre zijn tot toe nu toe stappen gezet/maatregelen genomen om deze overgangsfase te standaardiseren en eventueel te vereenvoudigen?
- 69 Waarom is het leefgeld voor statushouders die in de opvang verblijven niet geïndexeerd sinds 2011? Wat is de achterliggende reden voor het niet indexeren?
- 70 Hoe hoog zou het leefgeld in 2023 moeten zijn als het wel geïndexeerd wordt voor inflatie?
- 71 Welke wetswijziging is nodig om het leefgeld voor statushouders in de opvang wel te indexeren?
- 72 In hoeverre wordt in het azc door het COA rekening gehouden met de aanvraag- en toekenningsperiode van toeslagen wanneer bekend is waar en wanneer een statushouder naar een gemeente zal verhuizen? In hoeverre wordt hierbij samengewerkt met de desbetreffende gemeente?
- 73 In hoeverre wordt op dit moment taalles aangeboden in azc's aan statushouders? Hoeveel statushouders maken hier op dit moment gebruik van?
- 74 Hoeveel statushouders verrichten op dit moment betaald werk terwijl zij in een azc verblijven? Hoeveel statushouders hebben dit werk verkregen via een meedoenbalie?
- 75 Bestaan er landelijke richtlijnen/leidraden voor het inrichten en uitvoeren van een inrichtingskrediet voor statushouders? Op welke wijze houden gemeenten hier rekening mee in de uitvoering van het financieel ontzorgen van statushouders?
- 76 In hoeverre wijzen hulpverleners op dit moment statushouders op het afzien van het ontvangen van een alleenstaande ouderkop (ALO-kop)? Welke andere organisaties/instanties zijn hierbij betrokken?
- 77 Kunt u toelichten waarom een statushouder geen recht heeft op kinderopvangtoeslag als de partner van de statushouder buiten de Europese Unie (EU) verblijft en de desbetreffende partner dus niet de kinderen kan opvangen? Hoeveel statushouders kunnen hierdoor geen gebruik maken van de kinderopvangtoeslag? Geldt deze uitzondering alleen voor statushouders? Welke wetswijziging is nodig om dit wel mogelijk te maken?
- 78 Welke informatie ten aanzien van de financiële situatie van statushouders hebben gemeenten tot hun beschikking wanneer zij moeten starten met het financieel ontzorgen van statushouders? Van welke organisaties ontvangen gemeenten informatie hierover? Hoe verloopt die informatie-uitwisseling?

- 79 Hoeveel statushouders maken op dit moment gebruik van een sociaal medische indicatie (SMI) om een financiële tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang te ontvangen? In worden gemeenten hiervan op de hoogte gesteld wanneer statushouders dit ontvangen? Op welke manier houden zij hiermee rekening in het financieel ontzorgen van statushouders?
- 80 Is er op dit moment een universele toets/instrument die gemeenten kunnen gebruiken om de financiële zelfredzaamheid onder statushouders te meten? Zo ja, welke en hoeveel gemeenten maken hier wel/geen gebruik van (rapport Verwey Jonker instituut)?
- 81 Hoeveel gemeenten voeren deze toets zelf uit en hoeveel gemeenten besteden dit uit aan derde partijen? In hoeverre verschillen de uitslagen van de toetsen die worden gedaan door gemeenten zelf ten opzichte van toetsen door derde partijen?
- 82 Hoe groot is het aantal deelnemers van de pilot ontzorgen binnen de verschillende pilotgemeenten ten opzichte van het totaal aantal statushouders dat momenteel financieel wordt ontzorgd?
- 83 Hoeveel gemeenten voeren in de praktijk geen financieel ontzorgingsbeleid uit terwijl zij hiervoor wel plannen en kosten hebben gemaakt? Bestaan er consequenties voor gemeenten wanneer zij hun financiële ontzorgingsplicht niet uitvoeren? Zo ja, welke?
- 84 Hoeveel gemeenten hebben hier tot nu toe mee te maken gehad? Welke specifieke onderdelen van het financieel ontzorgen zijn wettelijk verplicht voor gemeenten? Zijn gemeenten verplicht om de uitbetaling van alle vaste lasten over te nemen of alleen bepaalde onderdelen zoals de huur? In hoeverre mogen gemeenten hiervan afwijken?
- 85 Wat was de reden dat voor bijna 95% het financieel ontzorgen en financiële begeleiding met een halfjaar is verlengd?
- 86 In hoeveel gemeenten worden wel/geen groepstrainingen aangeboden aan statushouders als onderdeel van het financieel zelfredzaam maken van statushouders? Zijn er gemeenten die dit samen met andere gemeenten organiseren? Zo ja, hoeveel gemeenten?
- 87 Klopt het dat veel statushouders uit de pilot graag door wilde gaan met het financieel ontzorgingstraject na het aflopen van de verplichte termijn (zes maanden)?
- 88 In hoeveel gevallen na het aflopen van de wettelijk verplichte termijn, hebben statushouders ervoor gekozen om het financieel ontzorgen te verlengen?
- 89 In hoeveel gevallen komt het voor dat er sprake is van dubbel automatische incasso's waardoor zowel de gemeente als de statushouder bijvoorbeeld de zorgpremie dubbel betalen? Welke maatregelen nemen gemeenten om dit soort uitvoeringsfouten te voorkomen?
- 90 In hoeverre worden statushouders tijdig geïnformeerd over het financieel ontzorgen van gemeenten? Worden zij hier al over geïnformeerd tijdens hun verblijf in het azc voordat zij verhuizen naar een gemeente?
- 91 Hoeveel gemeenten ervaren nog «opstartproblemen» met het uitvoeren van het financieel ontzorgen?
- 92 In hoeverre worden best practices ten aanzien van financieel ontzorgen en begeleiding gedeeld onder gemeenten?
- 93 Hoeveel tijd krijgen gemeenteambtenaren doorgaans om zich voor te bereiden op het financieel ontzorgen van een statushouder? Wanneer start de voorbereidingsperiode voor ambtenaren? Begint dit al wanneer statushouders nog in het azc verblijven?

- 94 In hoeverre zijn nutsbedrijven betrokken bij het voorbereiden op de landelijke aanpak van het financieel ontzorgen door gemeenten? In hoeverre zijn hierbij afspraken gemaakt over uniforme standaarden in het maken van betaalaafspraken tussen nutsbedrijf en statushouder?
- 95 In hoeverre bepalen gemeenten zelf of statushouders rood kunnen staan? In hoeverre is dit betrokken bij de voorbereiding op het financieel ontzorgen door het rijk?
- 96 Hoeveel gemeenten maken gebruik van het «huishoudboekje» als manier van budgetbeheer in het financieel ontzorgen van statushouders? In hoeverre is door het rijk geadviseerd over manieren van budgetbeheer tijdens de voorbereidingsperiode op het financieel ontzorgen?
- 97 In hoeveel gevallen in de onderzochte pilots verliep het financieel ontzorgen volgens plan/zonder moeilijkheden/fouten?
- 98 In hoeverre zijn partijen zoals Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Divosa betrokken bij het voorbereiden van gemeenten in het financieel ontzorgen van statushouders?
- 99 Met hoeveel respondenten (professionals, vrijwilligers en statushouders) is gesproken om conclusies te kunnen trekken over het financieel ontzorgen in dit onderzoek?
- 100 Hoeveel statushouders die momenteel financieel ontzorgd worden heeft een eigen maatschappelijk begeleider vanuit een gemeente of andere instantie of kan rekenen op een andere vorm van individuele begeleiding? Hoeveel statushouders die financieel ontzorgd worden hebben dit momenteel niet?
- 101 In hoeverre worden statushouders al in azc's ondersteund in het ontwikkelen van digitale vaardigheden ter voorbereiding op hun verhuizing naar een gemeente?
- 102 Hoeveel sleutelpersonen zijn op dit moment betrokken bij het begeleiden van statushouders in het financieel ontzorgingstraject?
- 103 In hoeverre wijken gemeente bij het financieel ontzorgen af van de vaste lasten die voor worden geschreven door de Wet op Inburgering 2021?
- 104 Hoeveel gemeenten ontzorgen meer vaste lasten dan wettelijk is voorgeschreven zoals telefonie, internet etc?